

на Полуострова, каквато беше по онова време България, а България — това не беше българският народ, нито коалиционното правителство на Гершо̀ва, а цар Фердинанд, без съгласието и мимо волята на когото Балканският съюз не би могъл да се сключи. Най-силното доказателство за това е, че щом Фердинанд поиска и Балканският съюз престана да съществува и не само престана да съществува, но се и превърна в една безумна и жестока братоубийствена междусъюзническа война. Ето защо ние считаме, че заслугите на цар Фердинанд за сключването на Балканския съюз са големи и безспорни, както са големи и безспорни и заслугите му за неговото проваляне. Но по-важен е фактът, че идеята за едно сръбско-българско сближение и съюзяване е една много стара идея, че много отдавна всред българския и сръбския народи са се издигали трезви гласове за сближение и разбирателство и че последни бяха държавниците и държавните глави на тия две държави, които под натиска на събитията възприеха и осъществиха тази идея. Не бе случайно, гдето сключването на Балканския съюз се посрещна с небивал ентузиазъм от четирите народа, които видяха да се туря най-сетне край на техните взаимно-изстребителни борби и да се приближава часа на освободението на техните сънародници, каквито, безспорно, и четирите държави имаха в пределите на европейска Турция.

Балканският съюз, обаче, не бе само дело на балканските държави. Той се сключи под високото покровителство на Русия, която в тази политика представляваше Тройната антантата. А последвалата веднага след неговото сключване война с Турция бе един епизод на глухата и подземна борба, която от дълго време се водеше между Антантата